

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: +420 221 183 585

E-mail: michaela.dimitrova@soc.cas.cz

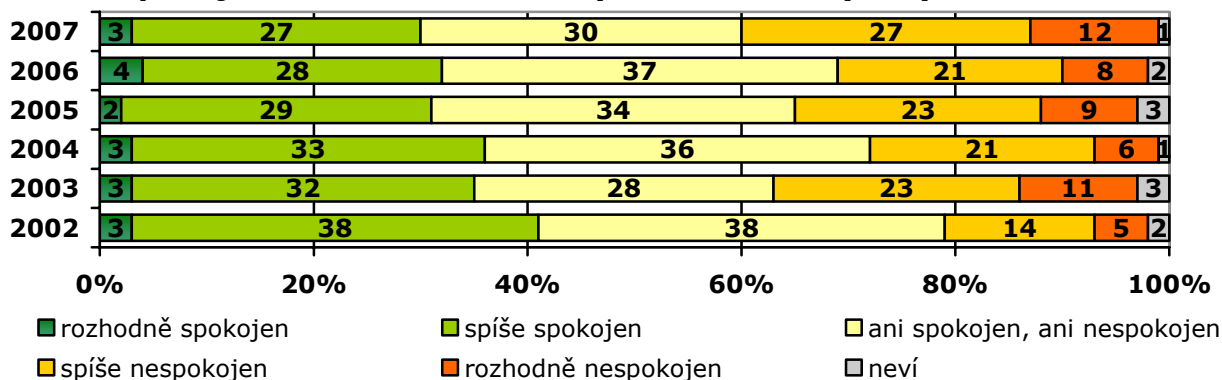
České zdravotnictví očima veřejnosti

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2007, v07-12</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>3. 12. – 10. 12. 2007</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1056</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>OZ.1, OZ.2, OZ.3, OZ.4, OZ.27</i>
Zveřejněno dne:	<i>1. února 2008</i>
Zpracovala:	<i>Michaela Dimitrová</i>

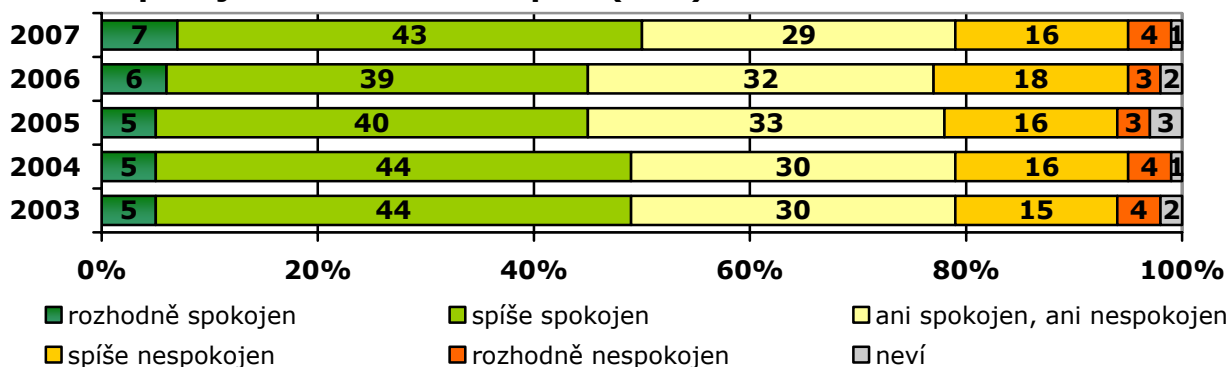
V prosinci 2007 pokládalo Centrum pro výzkum veřejného mínění otázky mapující názory veřejnosti na situaci ve zdravotnické oblasti. Zajímala nás nejen spokojenost Čechů se zdravotnickým systémem a kvalitou lékařské péče, ale též jsme zjišťovali názory občanů na některé konkrétní aspekty zdravotnictví.

V současné době mírně převládá podíl Čechů deklarujících nespokojenost se zdravotním systémem (39 %) nad těmi, kteří jsou s ním spokojeni (30 %). Konkrétně rozhodnou nespokojenost vyjadřuje 12 % osob a spíše nespokojeno je 27 % občanů. Naopak se zdravotním systémem jsou rozhodně spokojena 3 % lidí a 27 % občanů je spokojeno spíše. Téměř třetina Čechů (30 %) se nepřiklonila ani k jedné ze stran postojového spektra a uvedla odpověď „ani spokojen, ani nespokojen“. Při porovnání aktuálních výsledků s předešlými výzkumy je patrné, že podíl osob, který je se zdravotním systémem v ČR spokojen, se nijak zásadně nemění. Trochu jiná je situace ohledně negativního a nevyhraněného postoje k této problematice. V tomto případě se o něco snížil podíl lidí uvádějících odpověď „ani spokojen, ani nespokojen“ ve prospěch Čechů, kteří hovoří o nespokojenosti se zdravotním systémem v ČR. Můžeme se domnívat, že k tomuto posunu došlo pod vlivem debat o nově zaváděných opatřeních, která vešla v platnost v tomto roce. Až následující šetření ukáží, zda jde jen o dočasný výkyv v kontextu aktuálních změn v této oblasti, či se naopak jedná o dlouhodobější posun.

Graf 1: Spokojenost se zdravotním systémem v ČR (v %)¹

Spokojenost se zdravotním systémem deklarují častěji lidé ve věku 20-29 let a naopak osoby straší 60-ti let uvádějí častěji nespokojenost. Spokojenost pak také vyjadřují především voliči ODS, přívrženci KSČM jsou častěji opačného názoru. Statisticky významné rozdíly byly též zjištěny ve vztahu k životní úrovni – z tohoto pohledu je možné říci, že s klesající životní úrovní Čechů roste jejich nespokojenost se zdravotním systémem.

Z hlediska spokojenosti českých občanů s lékařskou péčí jednoznačně převládá podíl spokojených nad nespokojenými (50 % ku 20 %). Přibližně tři z deseti Čechů (29 %) uvádí odpověď „ani spokojen, ani nespokojen“. Z hlediska dlouhodobějšího vývoje nedošlo k žádným zásadním změnám.

Graf 2: Spokojenost s lékařskou péčí (v %)²

Podrobnější analýza ukázala, že spokojeni s lékařskou péčí jsou častěji Češi do 29 let, nespokojeni pak lidé nad 60 let věku. Podobně jako v předchozí otázce zde též platí vztah k životní úrovni – tedy lidé vnímající svou životní úroveň za špatnou jsou s lékařskou péčí častěji nespokojeni a naopak.

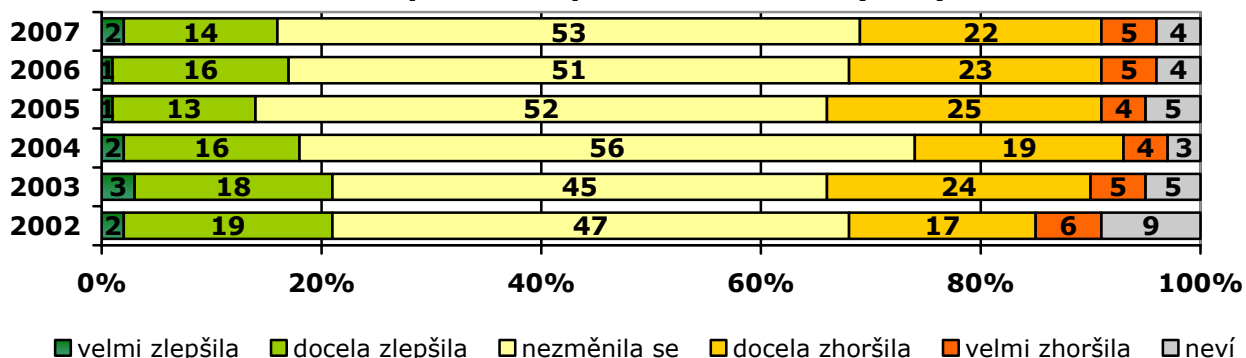
Hodnocení vývoje kvality zdravotní péče za uplynulý rok je zachyceno v grafu 3. Většina Čechů (53 %) soudí, že v posledním roce se kvalita zdravotní péče nijak výrazně nezměnila. Více jak čtvrtina českých občanů (27 %) hovoří o zhoršení péče, zatímco zlepšení v této oblasti za uplynulý rok zaznamenala necelá pětina

¹ Znění otázky: „Jak jste obecně spokojen se zdravotním systémem v ČR? Jste „rozhodně spokojen“, „spíše spokojen“, „ani spokojen, ani nespokojen“, „spíše nespokojen“, „rozhodně nespokojen“, „neví“.

² Znění otázky: „Jak jste spokojen s lékařskou péčí? Možnosti odpovědí: „rozhodně spokojen“, „spíše spokojen“, „ani spokojen, ani nespokojen“, „spíše nespokojen“, „rozhodně nespokojen“, „neví“.

lidí (16 %). Z hlediska časového srovnání opět můžeme konstatovat, že nedošlo k žádným překvapivým zjištěním.

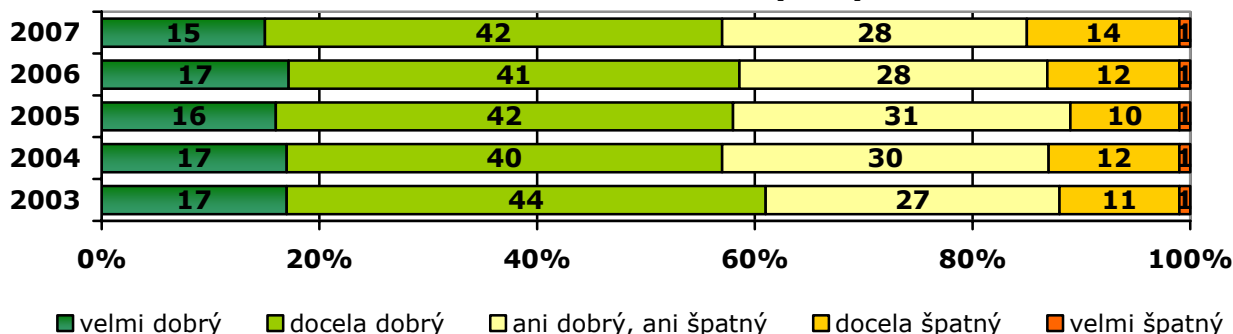
Graf 3: Kvalita zdravotní péče se v posledním roce...(v %)³

I v tomto případě analýza druhého stupně ukázala, že s klesající životní úrovní roste skeptický pohled na vývoj kvality zdravotní péče v uplynulém roce.

Většina občanů ČR považuje vlastní zdravotní stav za dobrý – konkrétně 15 % dokonce za velmi dobrý a 42 % za docela dobrý. Více jak čtvrtina osob (28 %) hovoří o svém zdravotním stavu jako o „ani dobrém, ani špatném“. Špatně hodnotilo svůj zdravotní stav 15 % Čechů (14 % jako docela špatný, 1 % jako velmi špatný). Od roku 2003, kdy je tato otázka sledována, nedošlo ve vyjádřeních respondentů k žádným významným změnám.

Graf 4: Hodnocení vlastního zdravotního stavu (v %)⁴

Lidé do 44 let označují svůj zdravotní stav častěji za dobrý, poté s rostoucím věkem jej Češi vnímají častěji hůře. Opět s klesající životní úrovní lidé též častěji označují svůj zdravotní stav za špatný. Vysokoškoláci a středoškoláci s maturitou častěji uvádějí, že jsou v dobrém zdravotním stavu.

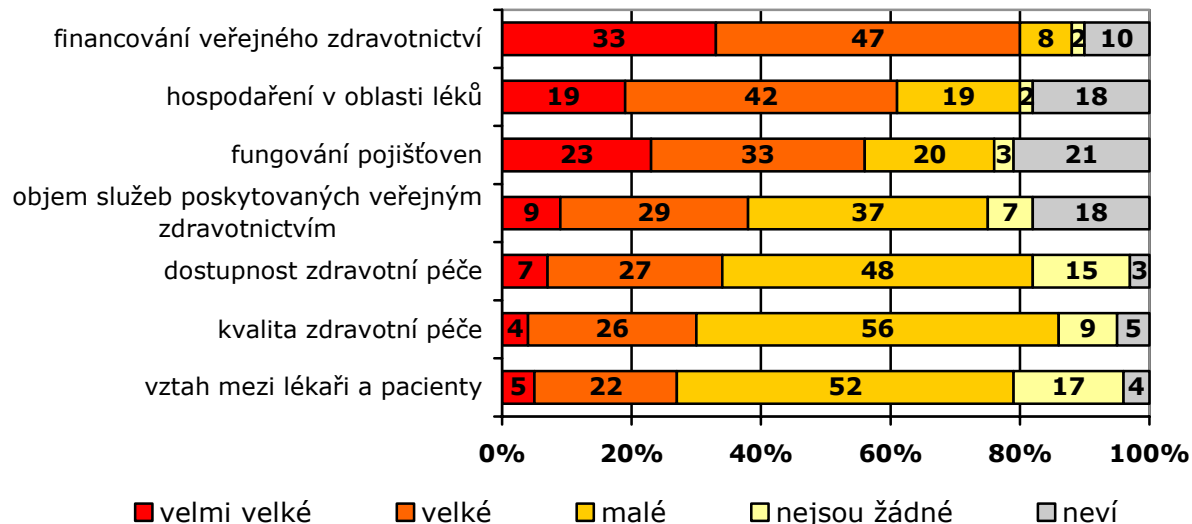
Názory občanů na problémy v některých konkrétních oblastech zdravotnictví zachycuje graf 5. Většina Čechů pociťuje problémy především v případě financování veřejného zdravotnictví (80 %), hospodaření v oblasti léků (61 %) a fungování pojišťoven (56 %). Na druhé straně u zbývajících položek převládá podíl lidí, kteří problémy v dané oblasti považují za malé či za žádné nad těmi, kteří zastávají opačné stanovisko. Konkrétně nejmenší potíže jsou podle českých občanů z hlediska vztahu mezi lékaři a pacienty, který označilo za relativně

³ Znění otázky: „Kvalita zdravotní péče v České republice se podle Vašeho názoru v posledním roce „velmi zlepšila“, „spíše se zlepšila“, „nezměnila se“, „spíše se zhoršila“, „velmi se zhoršila“, „neví“.

⁴ Znění otázky: „Jak byste hodnotil svůj zdravotní stav? Jako „velmi dobrý“, „docela dobrý“, „ani dobrý, ani špatný“, „docela špatný“, „velmi špatný“.

bezproblémový 69 % osob. Téměř dvě třetiny (65 %) soudí, že bez větších problémů je kvalita zdravotní péče a skoro stejný podíl osob (63 %) nespátřuje žádné zásadní potíže ani v její dostupnosti. Více jak dvě pětiny lidí (44 %) pak také míní, že závažné problémy nejsou ani v případě objemu služeb poskytovaných veřejným zdravotnictvím.

Graf 5: Jaké problémy jsou v následujících oblastech zdravotnictví (v %)⁵

K problémům ve vybraných oblastech zdravotnictví se čeští občané vyjadřovali i v šetření, které Centrum pro výzkum veřejného mínění realizovalo v prosinci 2006. Porovnání aktuálních výsledků s předešlými poskytuje tabulka 1. Z uvedených hodnot je patrné, že k žádným velkým změnám nedošlo. Za největší posun můžeme považovat pokles podílu osob (ze 36 % na 30 %), které sledovaly závažnější potíže v oblasti kvality zdravotní péče ve prospěch těch, kteří se domnívají, že tento aspekt zdravotnictví je bez větších problémů.

Tabulka 1: Jaké problémy jsou v následujících oblastech zdravotnictví – časové srovnání (v %)

	2006		2007	
	velmi velké + velké	malé + žádné	velmi velké + velké	malé + žádné
Financování veřejného zdravotnictví	77	12	80	10
Hospodaření v oblasti léků	63	22	61	21
Fungování pojišťoven	58	22	56	23
Objem služeb poskytovaných veřejným zdravotnictvím	37	44	38	44
Dostupnost zdravotní péče	30	66	34	63
Kvalita zdravotní péče	36	58	30	65
Vztah mezi lékaři a pacienty	23	70	27	69

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Kvalitu zdravotní péče a objem služeb financovaných veřejným zdravotnictvím považují častěji za problematictější Češi nad 60 let a také lidé označující svou

⁵ Znění otázky: „Jsou nebo nejsou podle Vás problémy v následujících vybraných oblastech zdravotnictví? Pokud jsou, jak velké? a) Kvalita poskytované zdravotní péče, b) financování veřejného zdravotnictví, c) vztah mezi lékaři a pacienty, d) dostupnost zdravotní péče, e) hospodaření v oblasti léků, f) objem služeb poskytovaných veřejným zdravotnictvím, g) fungování pojišťoven.“ Možnosti odpovědí: „velmi velké“, „velké“, „malé“, „nejsou žádné“, „neví“.

životní úroveň za špatnou. Občané se špatnou životní úrovní také častěji hovoří o problémech v dostupnosti zdravotní péče. Vysokoškoláci se častěji domnívají, že potíže jsou především ve vztazích mezi lékaři a pacienty.